

Gouverneur van Nieuw-Guinea (Van Baal) aan minister van Overzeese Rijksdelen (Kernkamp), 29 okt. 1953

Naar aanleiding van Uw telegram nr. 137 bericht ik U, dat het inderdaad de bedoeling is de thans nog immigratoir aangehouden RMS-volgelingen successievelijk vrij te laten. Dat zulks nog niet werd geëffectueerd, heeft verschillende oorzaken. Alvorens tot vrijlating kan worden overgegaan, moet in de eerste plaats redelijke zekerheid bestaan, dat door betrokkenen in eigen onderhoud kan worden voorzien en dat voor hen huisvesting beschikbaar is buiten het immigrantenverblijf, hetgeen enige tijd vordert. Daarenboven had bij het bestuur te Sorong de onjuiste mening heeft postgevat, dat alvorens betrokkenen in vrijheid te kunnen stellen, zij ook thans nog de belofte zouden moeten afleggen zich van ongewenste politieke activiteit te zullen onthouden. Aangezien ik betrekkelijk weinig waarde hecht aan zulk een belofte en ik door vertrek der RMS-prominenten het gevaar voor georganiseerde ontoelaatbare politieke activiteit overigens belangrijk verminderd acht, heb ik opdracht gegeven hen geleidelijk allen vrij te laten onder aanzegging, dat zij zich van politieke activiteit dienen te onthouden en dat, indien dit gebod zou worden overtreden, door de overheid opnieuw maatregelen tegen hen zullen moeten worden genomen. Medio October zijn de te Hollandia aangehouden reeds vrij gelaten en ik verwacht, dat de vrijlating onder politie-toezicht van de te Sorong aangehouden in de loop van November geheel haar beslag zal kunnen krijgen. Het is voor mij niet bekend uit welke bron De Rijke de inlichtingen voor zijn telegram aan Nikijuluw heeft geput. Zeker is, dat zij niet gebleken is betrouwbaar te zijn, daar ik nimmer de mij toegedachte maatregel aanzien de thans nog immigratoir aangehouden heb overwogen.